

Buyer Group

VERKEERSBORDEN & BEWEGWIJZERING

Platform
WOW

WAT MOGEN JE VERWACHTEN

1. *Basics*
2. *Praktijkvoorbeelden*
  - *Maassluis*
  - *NBd*
  - *Wageningen*
3. *Inkooptips*
4. *Terugleestips*

Ruimte voor vragen en tips

SAMENSTELLING BUYER GROUP

Voor en door wegbeheerders

Ook tijdelijk
samenwerkingen bv in 2023

- Purmerend
- Breda
- Maassluis

De Buyer Group onderhoud relaties met diverse partijen

MARKTVISIE & STAPPENPLAN

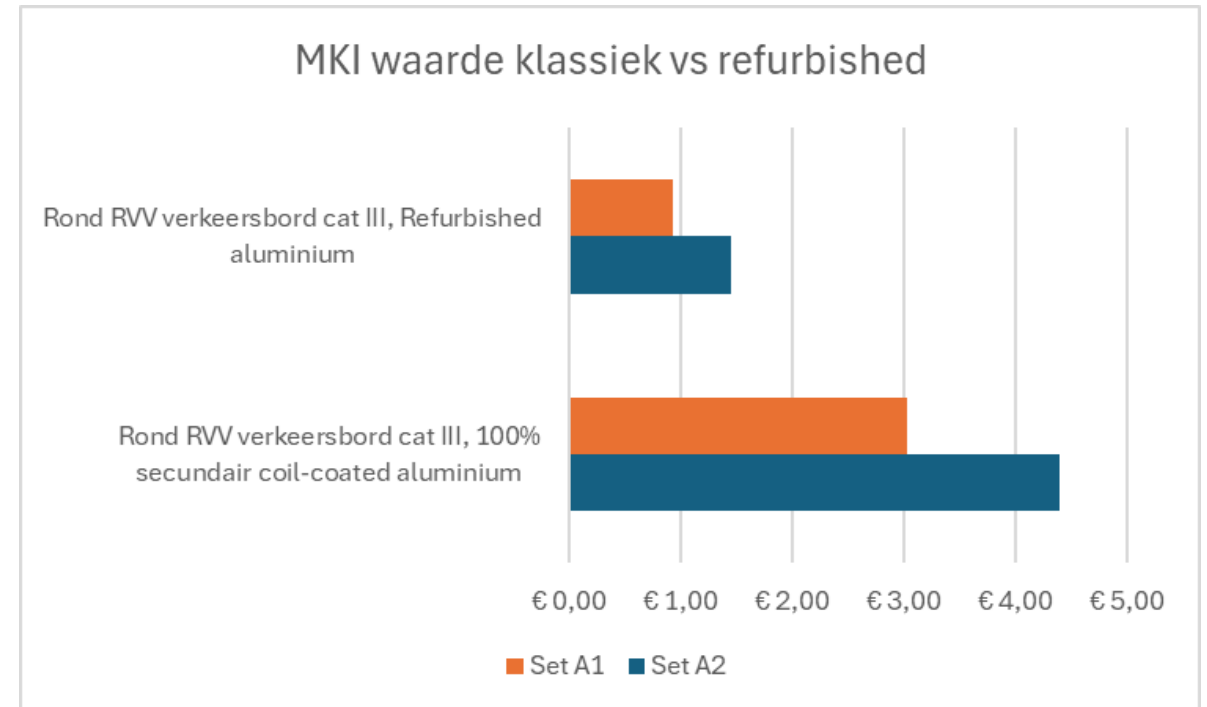

1. *Gemaakt voor en door wegbeheerders*
2. *Uitgebreid getest*
3. *Vertaling landelijke (regionale) doelen en ambities*
4. Bevat inkooptips & -strategie
5. Achtergrondinformatie

RELEVANTIE VAN CIRCULAIRE INKOOP VAN BORDEN

- De milieu-impact van 1 bord is gering, maar er staan er ruim 6 mln. in NL
- Borden hebben een gids functie:
  - > Circulaire aanpak is laagdrempelig
  - > Alle R's, bv:
    - Refuse; versobering
    - Reuse; refurbished borden
    - Rethink; biobased
  - > Symboliek als 'wegwijzer' in de CE
- Eenvoudige PR-kansen
- Markt is er op ingesteld
- Koppelkansen met kostenbesparing en verkeersveiligheid

Verskil in MKI-score tussen een nieuw traditioneel aluminium verkeersbord en een 'nieuw' refurbished bord (Cat. III data)

VERDRINGINGSREEKS ALS AANPAK

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Aan de slag met duurzamer inkopen van verkeersborden

Dit stappenplan helpt je als inkoop of wegbeheerder snel op weg met het duurzamer inkopen van verkeersborden en bewegwijzering. Het document is opgesteld op basis van de [marktvisie en inkoopstrategie van de Buyer Group Verkeersborden en bewegwijzering](#) en bevat de belangrijkste conclusies. Met deze stappen kun je direct aan de slag met de hoofdlijnen uit de marktvisie.

Waarom zou je duurzamer inkopen?

De infrasector en daarmee ook de wegbeheerders hebben via het [Manifest Duurzaam GWW](#) afgesproken tussen nu en 2030 alleen nog circulaire projecten en beheer uit te voeren. De manier hoe we nu verkeersborden en bewegwijzering produceren en inkopen, zorgt voor veel grondstoffenverbruik en CO₂-uitstoot. Om de ambities uit het manifest en daarmee afspraken uit het Klimaatakkoord en het Grondstoffenakkoord te halen, is het noodzakelijk de CO₂-uitstoot en primair grondstofverbruik te verminderen. Door duurzaam in te kopen dragen wij bij aan het reduceren van grondstofverbruik en CO₂-uitstoot.

Tegelijkertijd willen we afval verminderen en ervoor zorgen dat we secundaire grondstoffen zo goed mogelijk hergebruiken.

De leden van de Buyer Group Verkeersborden en Bewegwijzering zijn publieke opdrachtgevers. Door als

De inkoopstrategie die de Buyer Group adviseert bestaat uit een eenvoudig stappenplan. Hiervan bestaat een samenvatting. De stappen zijn:

- Stap 1: Verken mogelijkheden voor versobering.
- Stap 2: Maak gebruik van refurbished borden.
- Stap 3: Koop biobased en gerecyclede borden.
- Stap 4: Omschrijf onder welke omstandigheden “nieuwe” borden aangeschaft kunnen worden

Praktijkvoorbeelden

MAASSLUIS – NATIONALE BEWEGWIJZERINGSDIENST - WAGENINGEN

MAASSLUIS

“In één klap, een kwart van alle RVV borden weg”

Alternatieve aanpak; gemeente Breda
[Meer info: Minder verkeersborden? Het begint bij bewustwording! | Nieuwsbericht | Circulair Inkopen](#)

NATIONALE BEWEGWIJZERINGSDIENST (NBD)

“Van ‘nul’ naar 80%
refurbished”

NBd Nationale
Bewegwijzeringsdienst

Chris Stouten,
Projectcoördinator
Realisatie

NBd is een alliantie van:

Rijkswaterstaat

Unie van Waterschappen

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Interprovinciaal Overleg

Motto: 'Van, voor en door alle wegbeheerders'

Wettelijke taken

- Maken en vaststellen van bewegwijzeringsplannen
- Digitale vastlegging van data van bewegwijzeringsobjecten

Realisatie van bewegwijzering

- NBd is aankoopcentrale voor wegbeheerders
- Circa 75% van de wegbeheerders maakt hier gebruik van

NBd taken samengevat

Het ORGANISEREN van de
UTILITAIRE
BEWEGWIJZERING in
NEDERLAND

Nieuwe raamovereenkomsten per 1-4-2024

Kenmerken

Looptijd 3 jaar + 1 jaar verlenging

Integrale projectuitvoering

Vaste opdrachtnemer per regionaal perceel

Vaste eenheidsprijzen met indexeringsregeling

Duurzaamheid belangrijk speerpunt

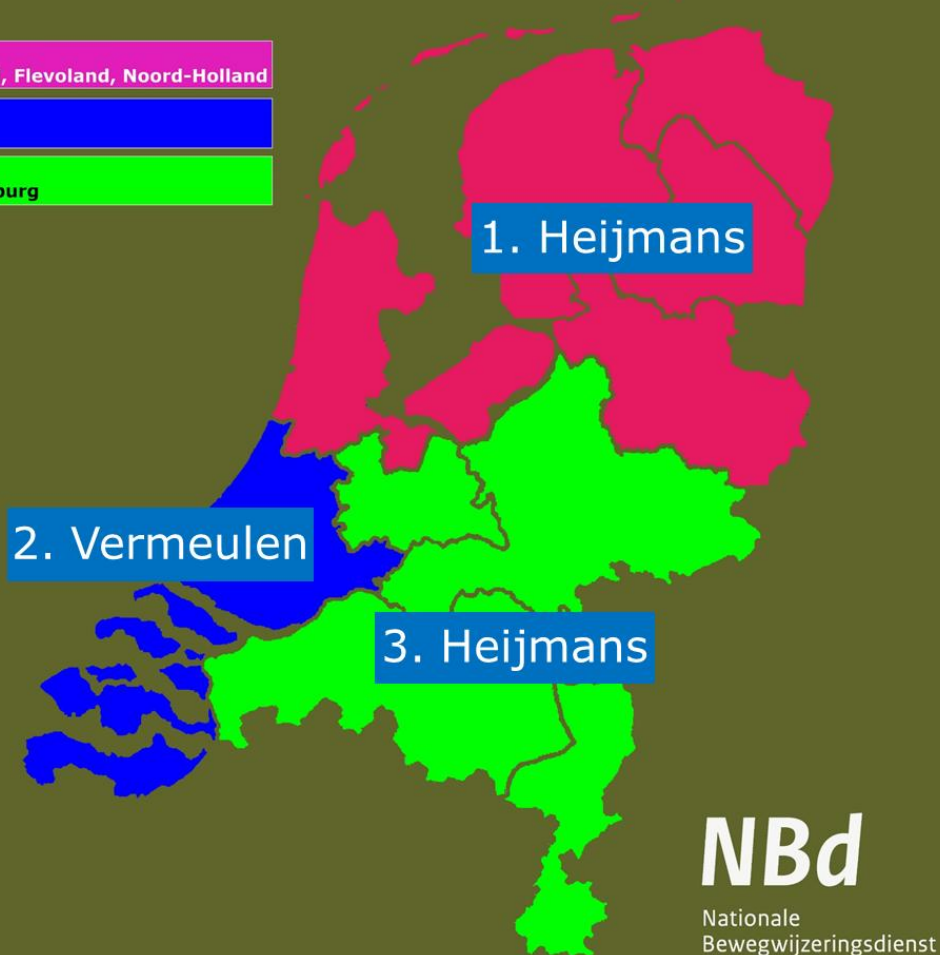
Resultaat aanbesteding

Alle Percelen OWN

Perceel 1 - OWN Noord
Friesland, Groningen, Drenthe, Overijssel, Flevoland, Noord-Holland

Perceel 2 - OWN Zuidwest
Zuid-Holland, Zeeland

Perceel 3 - OWN Zuidoost
Utrecht, Gelderland, Noord-Brabant, Limburg

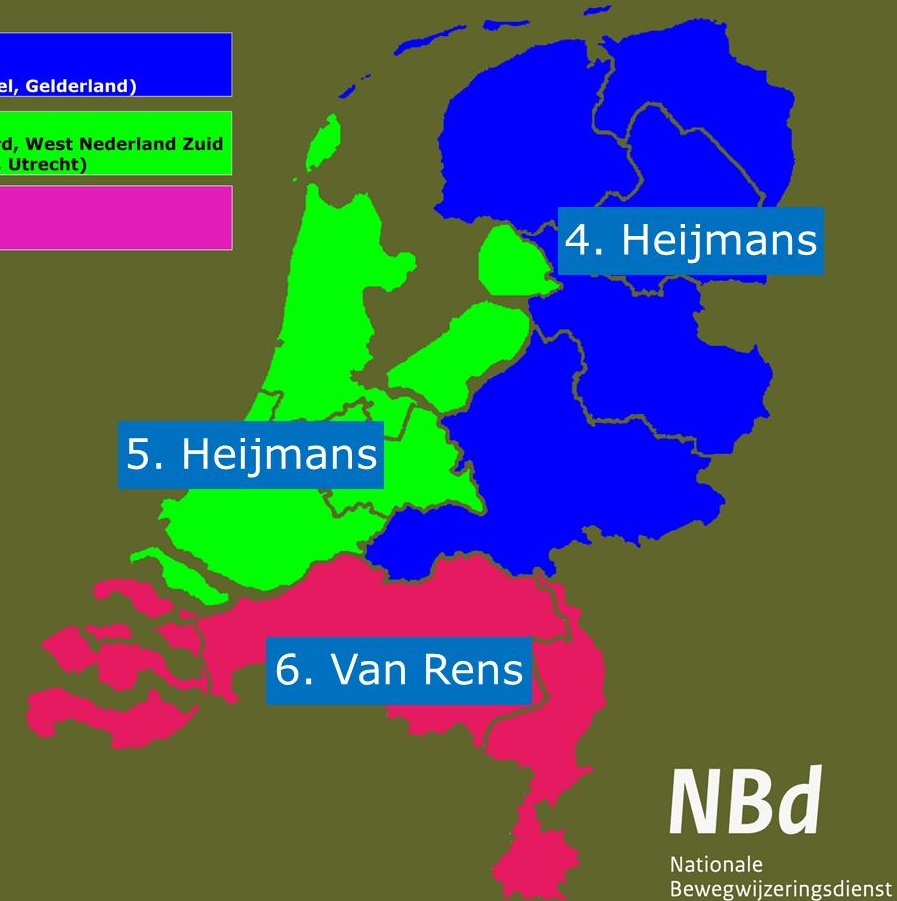

Alle Percelen HWN

Perceel 4 - HWN Noordoost
Noord-Nederland, Oost-Nederland
(Friesland, Groningen, Drenthe, Overijssel, Gelderland)

Perceel 5 - HWN Noordwest
Midden-Nederland, West Nederland Noord, West Nederland Zuid
(Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland, Utrecht)

Perceel 6 - HWN Zuid
Zee & Delta, Zuid Nederland
(Zeeland, Noord-Brabant, Limburg)

Van én voor alle wegbeheerders

BPKV

Inschrijfsom o.b.v. eenheidstarieven inschrijver

Kwaliteitscriteria d.m.v. Plan van Aanpak (max. waardering € 1.8 mln)

Duurzaamheidcriteria:

Grondslag: Klimaatakkoord (2019) en Rijksbeleid Maatschappelijk Verantwoord Inkopen

1. CO2 prestatieladder (max. 5% v.d. inschrijfsom)
2. Materialenscore (circulariteit; max. waardering € 3.6 mln)
3. Milieukostenwaardering materieel (MKI-W) o.b.v. casus

Materialenscore (circulariteit)

Opgave door inschrijver van massapercentage in onderstaande categorieën:

1. massa % hergebruikt materiaal (hoogste waardering)
2. massa % gerecycled materiaal
3. massa % biobased materiaal

De percentages zijn met omrekeningsfactoren doorgerekend naar een fictieve korting op de inschrijvingsom

Milieukostenwaardering (MKI-W)

Opgave door inschrijver van de milieukosten van het bij de projecten in te zetten materieel (transport- en werkvoertuigen)

O.b.v. een representatieve casus, en met een wegingsfactor omgerekend naar een fictieve korting op de inschrijvingsom

Verwacht milieu resultaat

Met de huidige circulariteitsambities van de opdrachtnemers kan binnen deze contractperiode het gebruik van primaire grondstoffen met meer dan 80% worden gereduceerd

Bedankt voor uw aandacht!

Chris Stouten

info@bewegwijzeringsdienst.nl

www.bewegwijzeringsdienst.nl

[LinkedIn](#) | [YouTube](#)

088-97 90 100

NBd Nationale
Bewegwijzeringsdienst

GEMEENTE WAGENINGEN

gemeente
Wageningen

“Vier jaar ervaring heeft ons een hoop geleerd”

Aanbestedingsdocument

Europees openbare aanbesteding,
conform de AW2012

**Aanschaf verkeersborden – materialen
2021 – 2024**

Andere inkoopvoorbeelden:

- [Zaanstad \(2021\)](#)
- [Purmerend \(2024\)](#)

Doel Inhoud contract

- 2021 – 2024 1 jaar incl 3 jaar optie verlengen totaal 4 jaar
- Marktverkenning
- Stimuleren circulair verkeersbord, alternatieve materialen tov standaard nieuw aluminium.

Criteria:

- PRP tool, uitgangspunt
- 1 standaard bord (level playing field)
- Bij gebrek aan objectief vergelijkbare data in de gehele branche
- Geen standaard reken regels mbt duurzaamheid
- Claimen = bewijzen

Objectieve criteria

- het werkelijke product en de werkelijke ketenpartijen.
- de werkelijke materialen die nodig zijn (geweest) voor de totstandkoming van die producten en de werkelijke ketenpartijen.
- de werkelijke grondstoffen die nodig zijn (geweest) voor de totstandkoming van die materialen afkomstig en de werkelijke ketenpartijen.
- de werkelijke grondstoffen voor het opwekken van energie die nodig zijn (geweest) voor het proces van grondstofwinning tot gebruik, daarna alle vormen van hergebruik (lineair verlengen) en daarna de omvorming naar grondstofniveau en de werkelijke ketenpartijen

Objectieve criteria

- Door duidelijk inzicht te geven konden punten gescoort worden, bv voor;
  - Inzicht in de grondstoffen
  - Inzicht in de locatie van fabricage
  - Inzicht in het productieproces
  - Inzicht in gebruikte (giftige) stoffen
- Voor elk verifieerbaar onderdeel 1 pnt.
- Wie de meeste inzage gaf ontving de meeste punten
- Hetzelfde voor ontwikkelpartij (alternatief voor Aluminium verkeersbord)

**Refurbished als beste uit
de bus**

Aanvangsproblemen

- Gang naar de rechter
- Twee opdrachtgevers, twee verschillende interpretaties duurzaamheid
- Wisseling personeel OG – ON
- Verwachtte een nieuw bord, twijfels over hechting sighface.
- Verbeterpunten;
  - > Maatvoering, residu oude sighface, verfkwaliteit randen.
- geen proactieve houding beide partijen
- Geen kennis van inhoud contract

Breder opgehaalde gebruikerservaringen

- Refurbished borden zijn functioneel prima
- Gebruik sluit aan op bestaande werkmethode
- Achterkant bord getuigd van refurbished
- Terug levering voor hergebruik gaat goed
- Geen leveringsproblemen
- Prijstechnische acceptabel tot kosten neutraal

Aanbevelingen

- Gebruik de Marktvisie van PIANOo
- Zorg voor betrokkenheden, goede contractmanagement!
- Contract borden vaak niet op zich, ook aanverwante materialen, bakens, palen etc
- Vraag MKI uit, maar WEET hoe de MKI tot stand gekomen is, geef aan welke parameters (level playing field)
  - > Vraag **geverifieerde** Cat. 1 Data
- Areaal inventarisatie (software)
- Vraag de markt en vraag collega opdrachtgevers.

Buyer Group

VERKEERSBORDEN & BEWEGWIJZERING

Inkooptips

Februari
2024

INKOOPTIPS

Marktvisie

- Zorg dat de omvang van je aanbesteding voldoende volume heeft.
- Vraag om een plan voor versobering en hergebruik.
- Overweeg het gebruik van MilieuKostenIndicator (MKI) toe te passen bij grotere aanbestedingen.
  - > Vraag om geverifieerde data
- Let erop dat duurzame beloftes worden nageleefd!
  - > Zowel door leverancier als eigen collega's
- Aanbestedingstips ook op www.mvicriteria.nl

Terugleestips

UNDER
CONSTRUC
TION

(TERUG)LEESTIPS

Websites

- PIANOo / [Buyer Group](#)
[Verkeersborden en bewegwijzering](#)
- Team MVI van RWS: [circulair inkopen.nl](#)
- Milieucriteria.nl: [zoekterm verkeersborden](#)
- Nationale MilieuDatabase: [milieuverklaringen van verkeersborden](#)

Documenten

- [Marktvisie](#)
- [Stappenplan](#)
- [Versoberingsbeleid Wijchem](#)
- Inkoopvoorbeelden
  - > [Zaanstad \(2021\)](#)
  - > [Purmerend \(2024\)](#)

Video's

- [RWS](#)
- [Buyer Group](#)

DOORKIJK

- Van een voorkeursvolgorde naar een op MKI gebaseerde inkoopstrategie
- Verbreding marktvisie naar palen en bevestigingssystemen

**Buyergroup zoekt hiervoor extra leden:
Reageren kan naar:
evert.swart@outlook.com**

Groepad 'meten' van milieu-impact

Stap 1: waardering o.b.v. voorkeursvolgorde

In stap 1 bepaalt de inkoper de waardering voor verschillende alternatieven aan de hand van de voorkeursvolgorde van de Buyer Group (zie hoofdstuk 3 Inkoopstrategie).

Stap 2: waardering o.b.v. openbare data

In stap 2 bepaalt de inkoper de waardering voor verschillende alternatieven aan de hand van een voorkeursvolgorde op basis van openbare en gevalideerde LCA's die voldoen aan de eisen zoals de Nationale MilieuDatabase deze hanteert. De Buyer Group geeft daarbij de voorkeur aan LCA's op basis van zogenaamde categorie 1 en 2 data (producenteigen data en branchegemiddelden). Deze data zijn niet altijd transparant (vanwege vertrouwelijkheid) maar zijn wel altijd getoetst.

Stap 3: waardering o.b.v. verifieerbare data van markt zelf

In stap 3 bepaalt de inkoper (samen met een deskundige) de waardering voor verschillende alternatieven op basis van bij een inschrijving door de markt zelf geleverde gevalideerde LCA's. Hierbij is het van belang dat deze LCA's zijn opgesteld conform de eisen die de Nationale MilieuDatabase hanteert dan wel de eisen die door de branche zijn vastgelegd in PCR's (Product Category Rules). De door de markt geleverde LCA's kunnen dan vergeleken worden met de LCA's uit stap 2.

VRAGEN

Later kan ook: circulairinkopen.nl/contact

BE THE CHANGE !!

2024